

برگشت به لیست آئین نامه ها

آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی ، کارشناسی ، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته

مقدمه

تعاریف

استثنائات موارد آئین نامه آموزشی در رشته های پرستاری ، مامایی ، بهداشت و پیراپزشکی

فصل اول : شرایط ورود به دانشگاه

فصل دوم : ثبت نام

فصل سوم : نظام آموزشی

فصل چهارم : نظام درسی

فصل پنجم : تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

فصل ششم : حضور و غیاب دانشجو

فصل هفتم : حذف و اضافه درس

فصل هشتم : ارزشیابی تحصیلی دانشجو

فصل نهم : مرخصی تحصیلی

فصل دهم : انصراف از تحصیل

فصل یازدهم : دانشجویان انتقالی و میهمان

فصل دوازدهم : تغییر رشته

فصل سیزدهم : معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده پذیرفته شدگان آزمون ورودی

فصل چهاردهم : فراغت از تحصیل

فصل پانزدهم : تقویم دانشگاهی

فصل شانزدهم : آئین نامه آموزشی نظام آموزش باره وقت

ضمیمه ۱: آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

ضمیمه ۲: معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی

فهرست

مقدمه

۱۵ سال از اجرای نخستین آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب مورخ ۶۷/۶/۱۳ که در تاریخ های ۶۹/۱/۱۶ ، ۷۶/۱/۳۰ و ۷۸/۷/۱ مورد تجدید نظر قرار گرفته می گذرد. این آیین نامه درپاییز سال ۱۳۸۱ نیز الزاما در کمیسیون تدوین آیین نامه ها مورد بازبینی قرار گرفته و برخی از مواد اصلاح و اشکالات آن با اعمال نظرات واحدها در شهریور ماه ۱۳۸۲ برطرف گردیده است.

آیین نامه جدید مجموعه ضوابط و مقررات آموزشی حاکم بر دوره های کاردانی و کارشناسی است که با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی کلیه واحدها و مراکز آموزشی به منظور ارتقاء کیفیت آموزش ، تدوین یافته است . بدیهی است تنها وجود ضوابط دقیق کافی نیست بلکه نحوه اجرا و به کار بستن درست مفاد آن توسط مسؤولان اجرایی و نیز همکاری صمیمانه استادان و دانشجویان را طلب میکند. در عین حال تذکر چند نکته را ضروری می دانیم :

- ۱ - تغییر اصول و یا تفسیری مغایر با اصول این آیین نامه مجاز نیست و چنانچه در موارد استثنایی نیاز به رفع ابهام در عبارات آن مشاهده شود منحصر بر عهده کمیسیون مزبور می باشد.
- ۲ - مسؤولیت اجرای آیین نامه بر عهده مسؤولان واحدهای دانشگاهی ، اساتید راهنما ، مدیران گروه های آموزشی ، مدرسان ، کارشناسان آموزشی و دانشجویان است.
- ۳ - واحدهای دانشگاهی موظف اند در آغاز هر سال تحصیلی به ویژه هنگام نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی دانشجویان را از اهم مواد آیین نامه آگاه ساخته و در صورت لزوم نسخه هایی از آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.
- ۴ - انتخاب دروس با مشورت و تایید استاد راهنما و تایید مدیر گروه آموزشی مربوط صورت گیرد تا دانشجویان با مشکل آموزشی مواجه نگردد.
- ۵ - استادان واحدها و مراکز آموزشی باید نهایت دقت و توجه را در تصحیح اوراق امتحانی دانشجویان مبذول دارند و در مهلت مقرر در آیین نامه ، نمرات نهایی امتحانات دانشجویان را به آموزش تحویل نمایند. چه بی توجهی به این مهم ، بخش قابل توجهی از آیین نامه را معطل گذاشته احتمالا موجب تضییع حقوق دانشجویان خواهد شد.
- ۶ - در پایان امید است با ابلاغ این آیین نامه بسیاری از مشکلات واحدهای دانشگاهی از نظر مقررات آموزشی برطرف شود. یقینا نتایج حاصل از اجرای دقیق این آیین نامه توسط مجریان ، به خصوص معاونان آموزشی می تواند در بهبود و تکمیل روند آموزش در دانشگاه موثر باشد.

دکتر عبدالله جاسبی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

فهرست

تعاریف

دانشگاه

يك مؤسسه آموزش عالی است که حداقل دارای سه دانشکده یا دو دانشکده و دو آموزشکده باشد. وجه تمایز دانشگاه از سایر مؤسسات آموزش عالی ، فعالیت آن در دوره های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) است.

دانشکده

دانشکده واحدی از يك دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم ، دانشکده برق ، دانشکده الهیات و نظایر آن.

گروه آموزشی

گروه آموزشی واحدی از يك دانشکده یا يك دانشگاه است که در يك رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی ، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.

دوره های تحصیلی

دوره تحصیلی مجموعه ای از دروس منسجم ، هماهنگ و به هم وابسته در يك رشته تحصیلی که در نظام خاص در مدتی معین به صورت منظم به دانشجویان ارائه می شود تا سرانجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم دانشگاهی منجر شود مانند دوره های کاردانی ، کارشناسی ، کارشناسی ارشد و ...

رشته

رشته یکی از شعب فرعی از گروه های علمی (علوم پزشکی ، علوم انسانی ، علوم پایه ، فنی و مهندسی ، کشاورزی ، هنر ، تربیت معلم و علمی -

کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص واز دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می انجامد.

گرایش

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بریک تخصص باشد گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۲۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

استاد

هر مدرس که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه بر عهده دارد استاد نامیده می شود.

فهرست

استثنائات موارد آیین نامه آموزشی در رشته های پرستاری، مامائی، بهداشت و پیراپزشکی

- ۱- یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی (موضوع ماده ۱۱ آیین نامه آموزشی) در رشته های فوق الذکر در ۱۷ جلسه یک ساعته تدریس می شود به همین نحو مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی ۲۴ ساعت، کارآموزی در عرصه ۶۸ ساعت خواهد بود.
- ۲- مفاد ماده ۲۱ مشمول دروس کار در عرصه نمی گردد ودر سایر دروس نیز به جای زمان ۲/۱۶ زمان ۴/۱۷ منظور گردد. (غیبت در دروس کارآموزی و کار در عرصه نباید از ۱/۱۰ ساعات آن دروس بیشتر گردد)
- ۳- نظام آموزش پاره وقت مشمول رشته های فوق الذکر نمی گردد.
- ۴- فارغ التحصیلان دوره های کاردانی این رشته ها به شرطی می توانند در دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مربوط ادامه تحصیل دهند که طرح ذریع را گذرانده ویا توقف طرح را دریافت داشته باشند.
- ۵- در رشته های پرستاری و مامائی مقطع کارشناسی چنانچه دانشجو درخواست صدور مدرک کاردانی را بر اساس مصوبه نماید به شرطی که ۱۲ واحد دروس کارآموزی و کار در عرصه را گذرانده باشد با رعایت سایر مقررات امکانپذیر است.
- ۶- صدور مدرک تحصیلی برای فارغ التحصیلان رشته های مذکور مشروط به احراز میانگین کل حداقل ۱۲ و سایر شرایط مندرج در آیین نامه آموزشی و در صورت لزوم اجرای ماده ۴۷ و تبصره های آن می باشد. (بدون در نظرگرفتن موضوع انتقال به سیستم پاره وقت)
- ۷- نیمسال ماقبل مرحله کارآموزی در عرصه، ترم آخر محسوب می گردد.
- ۸- اخذ دانشنامه فارغ التحصیلی و گواهینامه موقت پس از انجام خدمات قانونی (طرح) و ارائه مجوز صدور مدارک تحصیلی از سوی اداره کل فارغ التحصیلان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی میسر می باشد.
- ۹- مفاد ماده ۵-۶۸ شامل فارغ التحصیلان رشته های نامبرده نمی گردد.
- ۱۰- همراه با کار در عرصه تنها می توان یک درس نظری را مشروط برآنکه قبلاً آنرا اخذ کرده و نمره قبولی کسب نکرده باشد با استفاده از ماده ۲۰ گذراند.

فهرست

شرایط ورود به دانشگاه

ماده ۱: شرایط ورود به دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته به شرح زیر است

۱-۱ داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات مربوطه.

۱-۲ نداشتن منع قانونی از نظر خدمت وظیفه عمومی برای افراد ذکور.

۱-۳ پذیرفته شدن در آزمون ورودی ذریع .

۱-۴ داشتن گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه نظام قدیم و یا گذراندن دوره پیش دانشگاهی نظام جدید مورد تایید وزارت آموزش و پرورش برای دوره کاردانی، کارشناسی پیوسته یا برابر آن از آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و گواهینامه دوره کاردانی رشته مربوط بر حسب مورد از دانشگاه آزاد اسلامی یا دیگر

مؤسسات آموزش عالی مورد تایید دانشگاه آزاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای دوره کارشناسی ناپیوسته، همچنین داشتن مدرک دیپلم کاردانش یا فنی و حرفه ای نظام جدید متوسطه قابل قبول برای کاردانی پیوسته.

دارندگان مدرک معادل فوق دیپلم نمی توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته شرکت نمایند. مگر آن دسته از فارغ التحصیلان خارج از کشور که در مدرک تحصیلی ارزیابی شده آنان اجازه ادامه تحصیل در مقطع بالاتر قید شده باشد.

فهرست

ثبت نام

ماده ۲: پذیرفته شدگان در آزمون ورودی موظفند در مهلت های تعیین شده طبق اطلاعیه های مربوط برای ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به واحد های دانشگاهی ذیربط مراجعه نمایند در غیر اینصورت در شمول متاخرین ثبت نام قرار می گیرند.

ماده ۳: در صورتیکه ظرفیت پذیرش دانشجو در واحد تکمیل شده باشد و واحد امکانات آموزشی لازم را برای پذیرش دانشجویان متاخر داشته باشد می تواند با تایید شورای آموزشی واحد اقدام به ثبت نام نموده و مراتب را جهت اطلاع به مرکز آزمون اعلام نماید.

تبصره ۱ - در مواردی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ظرفیت مصوب واحد باشد و امکانات آموزشی واحد اجازه ثبت نام آنان را در نیمسال اول ندهد واحد دانشگاهی مجاز است بر اساس نمره کل آزمون، تعدادی از پذیرفته شدگان را برای نیمسال دوم ثبت نام نماید.

تبصره ۲ - حداکثر تاخیر متقاضی برای ثبت نام در مقطع تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته و آموزش معلمان) و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته و آموزش معلمان) یکسال از زمان پذیرش در آزمون ورودی می باشد مشروط براینکه:

الف - متقاضی ذکور از نظر نظام وظیفه منع تحصیلی نداشته باشد .

ب - هنگام ثبت نام مدرک پایه داشته باشد.

ج - واحد دانشگاهی ظرفیت مصوب داشته باشد . در غیر اینصورت شورای آموزشی واحد دانشگاهی اتخاذ تصمیم می نماید.

د- مدت تاخیر تا یکسال جزو سنوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب می گردد و واحد دانشگاهی موظف است پس از ثبت نام با اخذ شهریه ثابت بر مبنای سال ورود برای این مدت مرخصی تحصیلی صادر نماید.

ه- هزینه تاخیر را برابر آخرین دستورالعمل به حساب ۱۴۸۶ بانک ملی تهران شعبه زبرجد (قابل پرداخت در کلیه شعب کشور) واریز و رسید آنرا به واحد دانشگاهی تسلیم نمایند تا بصورت یکجا به امور مالی سازمان مرکزی ارسال دارند.

تبصره ۳ - در مورد پذیرفته شدگان فاقد مدرک پایه؛ یکسال تاخیر جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب نمی گردد و واحد دانشگاهی باید مرخصی تحصیلی بدون احتساب صادر و شهریه ثابت این مدت را بر مبنای سال ورود از دانشجو اخذ نماید.

تبصره ۴ - واحدهای دانشگاهی موظفند لیست اسامی متاخرین ثبت نام را حداکثر تا یکماه پس از ثبت نام به مرکز آزمون و نسخه ای از آنرا همراه با رسید بانکی مربوط به امور مالی سازمان مرکزی ارسال دارند.

تبصره ۵ - دانشجوی متاخر از سال شروع به تحصیل تابع مقررات مالی و آموزشی همان سال خواهد بود.

تبصره ۶ - شروع به تحصیل پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ناپیوسته که با استفاده از ماده ۲۰ آیین نامه از مقطع کاردانی فارغ التحصیل می شوند در صورتی امکان پذیر است که امتحان درس یا درس مزبور قبل از سپری شدن سه شانزدهم از شروع کلاسهای مقطع جدید انجام شده و نمره قبولی کسب کرده باشند .

انتخاب واحد درسی شاغل به تحصیل

ماده ۴: دانشجویان موظفند در مهلت های تعیین شده در تقویم دانشگاهی برای انتخاب واحد درسی به واحد های دانشگاهی مربوط مراجعه نمایند لیکن در صورتیکه این امر به تاخیر افتد و تاخیر از سه شانزدهم ساعات هر درس بیشتر نشود انتخاب واحد درسی دانشجو با تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی امکان پذیر است. در این حال مدت تاخیر جزو حد نصاب غیبت دانشجو محسوب می شود

تبصره : دانشجویانی که پس از انقضای مهلت تعیین شده در ماده ۴ مراجعه کنند حق انتخاب واحد درسی را در آن نیمسال نخواهد داشت . لیکن در صورت موافقت شورای آموزشی واحد دانشگاهی، آن نیمسال با رعایت ماده ۴۸ این آیین نامه به عنوان مرخصی تحصیلی جزو سنوات مجاز آنان محسوب می گردد . در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت تعیین شده می باشد

ماده ۵ : تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی به صورت حضوری و تمام وقت است. مگر برای دوره هایی که رسماً مستثنی شده باشد

منع تحصیل همزمان

ماده ۶: دانشجوی همزمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه یا موسسه آموزش عالی در نظام آموزش تمام وقت یا پاره وقت را نخواهد داشت در صورت تخلف از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی محروم و سوابق تحصیلی وی در آن رشته باطل اعلام می شود و دانشجو موظف به پرداخت هزینه انصراف مطابق تعرفه تعیین شده به دانشگاه می باشد.

تبصره : دانشجویان ممتاز موضوع بخشنامه شماره ۸۶۲۳۰/۳۶ مورخ ۱۳/۷/۷۹ سازمان مرکزی از این قاعده مستثنی هستند.

فهرست

نظام آموزشی

ماده ۷ : آموزش در دانشگاه آزاد اسلامی براساس نظام واحدی است.

ماده ۸ : در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا ردی دانشجو در یک درس به همان درس محدود می گردد.

تعریف واحد درسی

ماده ۹: یک واحد درس نظری، مقدار درسی است که مفاد آن طی ۱۶ جلسه یک ساعته آموزشی داده می شود این زمان برای هر واحد درس عملی آزمایشگاهی ۲۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و عملیات صحرایی ۶۴ ساعت می باشد.

تبصره ۱ - اجرای دوره های کارآموزی و کارورزی در موارد مربوط بر اساس مدت تعیین شده در سرفصل مصوب و آیین نامه های مربوط خواهد بود.

سال تحصیلی

ماده ۱۰: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و برحسب لزوم یک دوره تابستانی است . هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایان هر یک از دو نیمسال تحصیلی و دوره تابستانی و همچنین امتحان میان ترم ، جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

ماده ۱۱: یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی در ۱۶ جلسه یک ساعته و در طول دوره تابستانی در ۶ هفته (۱۶ جلسه) تدریس می شود به همین نحو مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی ، کارگاهی و عملیات صحرایی بر حسب انجام آنها در طول نیمسال یا دوره تابستانی به ترتیب در ۱۶ هفته و ۶ هفته تقسیم می شود.

تبصره - در موارد استثنایی و ضروری به پیشنهاد واحد دانشگاهی ذیربط و تصویب سازمان مرکزی دانشگاه می توان یک واحد درسی را در مدتی کوتاهتر از ۱۶ هفته تدریس نمود. مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از حد مقرر خود کمتر نشود

فهرست

نظام درسی

ماده ۱۲ : هر درس ، بخش مستقلی از برنامه آموزشی است که در یک موضوع مشخص و برای یک نیمسال تحصیلی ارائه می شود.

ماده ۱۳: دروس دوره دانشگاهی از لحاظ محتوی به دروس عمومی ، پایه ، اصلی و تخصصی تقسیم می شود.

۱-۱۳ دروس عمومی به منظور توسعه اطلاعات و معلومات عمومی دانشجویان عرضه می شود . گذراندن این دروس برای عموم دانشجویان الزامی است.

۲-۱۳ دروس پایه به منظور تقویت بنیه علمی و ایجاد زمینه مناسب برای پذیرش دروس اصلی و تخصصی ارائه می شود.

۳-۱۳ دروس اصلی، اساس و مبنای دروس تخصصی رشته را تشکیل می دهد.

۴-۱۳ دروس تخصصی ، به منظور افزایش توان علمی و عملی دانشجو در رشته مربوط تدریس می گردد.

ماده ۱۴ : هر درس از نظر ارتباط با درس یا دروس دیگر به دو صورت وابسته و مستقل تقسیم می شود.

۱-۱۴ درس مستقل درسي است که انتخاب آن منوط به گذراندن درس ديگري نيست.

۱۴-۲ درس وابسته : درسي است که انتخاب آن با درس يا دروس ديگري ملازمه دارد دروس وابسته به دروس پيشنياز و دروس همينياز تقسيم مي شود.

۱۴-۳ درس پيشنياز: درسي است که درک مطلب آن براي يادگيري درس يا دروس ديگري که وابسته آن ناميده مي شود ملازمه دارد و بايد قبل از آن درس يا دروس ارائه گردد.

۴-۱۴ درس همينياز : دروسي است که بايد با هم در يك نيمسال يا دوره تابستان ارائه گردند.

ماده ۱۵ : درس از جنبه انتخاب ، به الزامي و انتخابي تقسيم مي شود.

۱۵-۱ درس الزامي درسي است که گذراندن آن در طول دوره براي دانشجو اجباري است و با دروس ديگر قابل تعويض نمي باشد.

۱۵-۲ درس انتخابي درسي است که دانشجو به اختيار خود از بين دروس مربوط انتخاب مي کند .

ماده ۱۶ : درس از لحاظ نحوه تدريس به نظري ، عملي و نظري - عملي تقسيم مي شود.

۱۶-۱ درس نظري حاوي مجموعه اي از دانش هاست که بصورت خطابه ، کنفرانس ، سمينار و بحث و گفتگو تعليم داده مي شود.

۱۶-۲ درس عملي حاوي مجموعه مهارتهايي است که انتقال آنها محتاج به تمرين ، عمليات کارگاهي آزمايشگاهي ، بيمارستاني و صحرائي است.

۱۶-۳ درس نظري - عملي مجموع دانشها و مهارتهايي است که به هر دو صورت فوق تواما تدريس مي شود.

ماده ۱۷ : در تمامی واحد هاي دانشگاهي براي يك رشته معين ، برنامه درسي مصوب يکساني به اجرا گذاشته مي شود.

فهرست

تعداد واحدهاي درسي و طول مدت تحصيل

ماده ۱۸ : تعداد واحد هاي درسي لازم براي گذراندن هر يك از دوره هاي کارداني و کارشناسي ناپيوسته ، کارشناسي پيوسته و کارشناسي ارشد پيوسته بر حسب رشته تحصيلي بر اساس سرفصل مصوب و بخشنامه هاي ذيربط تعيين مي گردد.

تبصره - در مورد برنامه هاي آموزشي که تاکنون به تصويب شوراي عالي برنامه ريزي نرسيده است، برنامه هاي مصوب سازمان مرکزي دانشگاه، ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۹ : تعداد واحد هاي انتخابي دانشجوي تمام وقت در يك نيمسال تحصيلي نمي تواند از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بيشتر باشد

تبصره ۱ - در نيمسال هايي که دانشجو به دليل رعايت پيش نياز ها يا عدم امکان ارائه درس توسط واحد دانشگاهي تا پايان هفته حذف و اضافه موضوع ماده ۲۴ کمتر از حد اقل واحد درسي مجاز را انتخاب نمايد بلامانع بوده لکن آن نيمسال جزو سنوات تحصيلي دانشجو محسوب مي گردد اما چنانچه ميانيگين آن نيمسال کمتر از ۱۲ گردد مشروطي به حساب نمي آيد نمرات دروس آن نيمسال در ميانيگين کل و نيمسالي دانشجو محاسبه مي شود .

تبصره ۲ - در مواردی که دانشجو براي فراغت از تحصيل حداکثر ۲۴ واحد درسي باقيمانده داشته باشد ، حتي اگر در ترم قبل مشروط شده باشد با نظر گروه آموزشي واحد مي تواند تمام واحد هاي درسي باقيمانده را ولو اينکه در بين آنها دروس پيشنياز وجود داشته باشد در يك نيمسال انتخاب و بگذراند.

تبصره ۳ - چنانچه نيمسال دوم سال تحصيلي ، نيمسال آخر تحصيل دانشجو باشد و ۲۴ واحد درسي باقي مانده داشته باشد مي تواند با نظر گروه و رعايت تبصره ۲ اين ماده آنها را در آن نيمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اينکه بيش از ۷ واحد آن در دوره تابستان نباشد.

تبصره ۴ - چنانچه در ترم آخر تحصيلي دانشجو فقط ۲۴ واحد درسي باقيمانده داشته باشد واحد دانشگاهي نتواند يك يا دو درس نظري آن را (حداکثر به تعداد ۴ واحد) در نيمسال مزبور ارائه نمايد با نظر گروه و رعايت مقاد تبصره ۲ اين ماده دانشجو مي تواند آن درس يا دروس را در نيمسال بعد يا دوره تابستان بصورت معرفي به استاد بگذراند.

تبصره ۵ - دانشجويي که ميانيگين نمرات نيمسال او ۱۷ يا بيشتر باشد، مشروط بر اينکه تعداد واحد هايي که دانشجو انتخاب نموده و در امتحانات پايان ترم آنان شرکت و نمره اخذ کرده از حداقل تعيين شده در آن نظام آموزشي کمتر نباشد مي تواند در نيمسال بعد تا ۲۴ واحد درسي انتخاب کند.

دروس معرفي به استاد

ماده ۲۰ : چنانچه دانشجو در يك نيمسال يا دوره تابستان براي فراغت از تحصيل حد اکثر دو درس نظري به ارزش حد اکثر ۴ واحد باقيمانده داشته باشد مي تواند براي يکبار خارج از تقويم دانشگاهي انتخاب واحد نموده و در فرصتي که از طرف گروه آموزشي مربوط تعيين مي شود درس يا دروس مزبور را از

طریق معرفی به استاد حداکثر در همان نیمسال یا آن دوره تابستانی بگذراند و در صورت عدم موفقیت در هر درس، نمره آن حذف (بلا اثر) می گردد و بدون نیاز به انتخاب واحد مجدد می تواند در پایان آن نیمسال با سایر دانشجویان امتحان دهد .

تبصره ۱ - چنانچه در آن نیمسال درس یا دروس مزبور در واحد دانشگاهی ارائه نشود در پایان همان نیمسال مجدداً بصورت معرفی به استاد امتحان دهد .

تبصره ۲ - در صورت داشتن سنوات تحصیلی استفاده از ماده ۲۰ آیین نامه آموزشی امکان پذیر است در غیر این صورت می توان از تبصره ۲ ماده ۲۸ استفاده کرد یا با درخواست کتبی دانشجو وی را به سیستم پاره وقت منتقل نمود .

تبصره ۳ - شهریه دروس موضوع این ماده شامل نصف شهریه ثابت به اضافه شهریه متغیر درس یا دروس مربوط خواهد بود .

تبصره ۴ - پرداخت حق الزحمه استاد دروس موضوع این ماده با در نظر گرفتن یک ساعت طرح سوال برای هر درس یک ساعت حضور در جلسه امتحان و نیمساعت به ازای تصحیح اوراق امتحانی هر درس دانشجو ، بر اساس آخرین تعرفه حق التدریس محاسبه می گردد.

ماده ۲۱ : قبل از ۱۵ شهریور هر سال تحصیلی بایستی تکلیف آن دسته از دانشجویانی که در معرض اخراج قرار گرفته اند مشخص و به آنان ابلاغ و از انتخاب واحد درسی آنان جلوگیری بعمل آید.

ماده ۲۲ : انتخاب واحد درسی دانشجویانی که اخراج آموزشی آنان مشخص گردیده در شروع نیمسال دوم سال تحصیلی نیز ممنوع می باشد. لکن چنانچه بدلیل حجم کاری و فرصت اندک و عدم آگاهی از وضعیت نمرات امتحانات از دانشجویی که اخراجی وی هنوز محرز نشده است انتخاب واحد درسی بعمل آمده باشد متصدیان امور آموزشی بایستی قبل از فروردین ماه وضعیت وی را مشخص و در صورت احراز شرایط اخراجی ، انتخاب واحد درسی او را لغو و شهریه مربوط را مسترد و ابلاغ اخراجی صادر نمایند.

دروس پیش نیاز

ماده ۲۳: در صورتیکه دانشجو از یک یا چند درس پیش نیاز نمره قبولی کسب ننماید و یا برابر مقررات در کلاسهای درس یا دروس پیش نیاز شرکت نموده اما سرانجام آنها را حذف نموده باشد می تواند با نظر گروه ، آن درس یا دروس را با درس یا دروس وابسته در یکی از نیمسال های بعد انتخاب و بگذراند. چنانچه نتواند در درس یا دروس پیش نیاز نمره قبولی کسب کند یا آن را حذف نماید نمره درس یا دروس پیش نیاز و همچنین درس یا دروس وابسته (اعم از قبولی یا ردی) حذف می گردد.

تبصره ۱ - نیمسال آخر سال تحصیلی از این قاعده مستثنی است .

تبصره ۲ - نمرات مردودی دروس موضوع این ماده که با رای کمیته انضباطی اعلام گردیده در شمول ماده ۲۳ قرار نمی گیرد.

وصایا و آشنایی با قرآن کریم

ماده ۲۴: انتخاب دروس وصایای حضرت امام (ره) و آشنایی با قرآن کریم علاوه بر دروس موضوع ماده ۱۹ برای کلیه دانشجویان امکان پذیراست . و در سقف مجاز واحدهای درسی یک نیمسال یا دوره تابستان محاسبه نمی شود و دانشجو می تواند علاوه بر درس یا دروس نظری موضوع ماده ۲۰ آنها را انتخاب و بگذراند.

ماده ۲۵ : چنانچه قبل از پایان هر نیمسال معلوم شود دانشجو در انتخاب واحد های درسی رعایت تقدم و تاخر یا سقف دروس را ننموده است اداره آموزش موظف است قبل از شروع امتحانات آن نیمسال، نسبت به حذف دروس غیرمجاز اقدام نماید اما اگر این امر بعلت شرایط ویژه (انتقال - میهمان و ...) باشد به تشخیص شورای آموزشی واحد یا دانشکده ذیربط می تواند مورد را موجه تلقی کرد.

ماده ۲۶: در دوره کارشناسی ارشد پیوسته، ارائه دروس مربوط به مقطع کارشناسی ارشد تابع مقررات و ضوابط آیین نامه آموزشی مقطع مربوط می باشد.

واحد های دوره تابستان

ماده ۲۷ : حداکثر واحد های انتخابی مجاز برای دوره تابستانی ۶ واحد است و برای دانشجویانی که در تابستان فارغ التحصیل می گردند ۷ واحد می باشد.

تبصره ۱ - چنانچه در آخرین دوره تابستان دانشجویی علاوه بر ۶ واحد درسی (حتی اگر ۲ واحد آن کارآموزی باشد و در بین آنها پیش نیاز و وابسته هم وجود داشته باشد) یک یا دو درس نظری هم داشته باشد می تواند ۶ واحد درسی را در تابستان انتخاب و آن درس یا دروس نظری را با استفاده از ماده ۲۰ و رعایت ماده ۲۸ در نیمسال بعد بگذراند.

تبصره ۲ - دانشجو در دوران تحصیل می تواند با موافقت واحد مبدا دوره تابستانی خود را در واحد های دانشگاهی دیگر که پذیرای او خواهد بود بگذراند.

تبصره ۳ - شهریه دوره تابستان برابر نصف شهریه ثابت نیمسال به علاوه شهریه های متغیر دروس انتخابی می باشد و چنانچه از تبصره ۲ این ماده استفاده کند شهریه دوره تابستان منحصر به واحد مقصد پرداخت می نماید.

حداکثر مدت مجاز تحصیل

ماده ۲۸: حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی تمام وقت در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال ، کارشناسی پیوسته ۶ سال و کارشناسی ارشد پیوسته ۸/۵ سال است

تبصره ۱ - دانشجویانی که علاوه بر دروس برنامه آموزشی مصوب ملزم به گذراندن تعدادی دروس جبرانی و یا پیش نیاز دانشگاهی باشند ، به ازای هر ۸ واحد درسی اضافی یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیل آنان اضافه می گردد.

تبصره ۲ - در صورتیکه دانشجو برای فراغت از تحصیل نیاز به افزایش سقف سنوات داشته باشد، واحد دانشگاهی می تواند با تصویب گروه مربوط (در واحد های کوچک و مراکز دانشگاهی با تصویب شورای آموزشی) حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره های کارشناسی و کاردانی و کارشناسی ناپیوسته را یک نیمسال و دوره های کارشناسی ارشد پیوسته را دو نیمسال افزایش دهد. (دوره تابستان به طول مدت نیمسال دوم افزوده می گردد)

ماده ۲۹ : دروس پیش نیاز دانشگاهی : آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام آنها در آزمون ورودی کمتر از ۲/۳۳ درصد باشد موظفند حسب نیازرشته (حداکثر ۲ درس عمومی و ۲ درس دیگر) که از (حوزه معاونت آموزشی دانشگاه تعیین و ابلاغ گردیده) به عنوان دروس (پیش نیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱ - تعیین ریز مواد درسی دروس پیش نیاز دانشگاهی (که منابع آنها کتابهای دبیرستانی است) به عهده واحد دانشگاهی است و زمان ارائه آن در نیمسالهای اول و دوم سال شروع به تحصیل دانشجو می باشد.

تبصره ۲ - تعداد واحد های درسی هر یک از دروس پیش نیاز دانشگاهی در کلیه مقاطع تحصیلی ۲ واحد تعیین می گردد.

تبصره ۳ - مرکز آزمون دانشگاه آزاد اسلامی موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی ، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نوع درس و در صد نمره خام آن دروس را در اختیار واحد های دانشگاهی ذیربط قرار دهد.

تبصره ۴ - دروس پیش نیاز دانشگاهی دروس دبیرستانی است و ارائه آنها همراه با دروس همنام دانشگاهی بلامانع می باشد .

تبصره ۵ - نمرات این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود .

فهرست

حذف و اضافه درس

ماده ۳۶ : دانشجو می تواند پس از آغاز هر نیمسال تحصیلی در مهلتی که در تقویم دانشگاهی تعیین شده است تعدادی از دروس انتخابی خود را در صورت موافقت گروه آموزشی مربوط حذف کند و یا درس یا دروس دیگری علاوه بر آنچه قبلا انتخاب کرده است انتخاب نماید مشروط بر آنکه تعداد واحد های درسی باقیمانده وی از حداقل مجاز کمتر نشود (۱۲ واحد برای دوره ای ، ۱۰ واحد برای پاره وقت ، ۸ واحد برای آموزش معلمان)

تبصره - دوره تابستانی از شمول مفاد این ماده مستثنی است .

حذف اضطراری

ماده ۳۷ : دانشجو می تواند تا ۵ هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درسهای نظری یا عملی یا عملی - نظری خود را حذف کند مشروط باینکه واحد های درسی باقی مانده وی از حداقل مجاز (دوره ای ۱۲ واحد - پاره وقت ۱۰ واحد ، آموزش معلمان ۸ واحد) کمتر نشود.

حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال

ماده ۳۸ : حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که دانشجو به تشخیص شورای آموزشی واحد دانشگاهی ذیربط قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد در این حال نیمسال مزبور بعنوان مرخصی تحصیلی محسوب می گردد.

تبصره ۱ - چنانچه به دلایلی شورای آموزشی واحد بموقع تشکیل نشود و اینکار موجب لطمه به دانشجو گردد نظر معاونت آموزشی واحد، ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه با استفاده از مواد ۳۱ - ۳۲ و ۳۵ موجب حذف کلیه درسهای یک نیمسال گردد آن نیمسال جزو مرخصی با احتساب در سنوات محسوب می گردد.

تبصره ۳ - استفاده از مفاد ماده ۳۸ و تبصره ۲ آن موجب بازپرداخت شهریه های ثابت و متغیر نخواهد شد.

فهرست

ارزشیابی تحصیلی دانشجو

ماده ۳۹ : ارزیابی تحصیلی دانشجو در هر درس توسط استاد آن درس بر اساس میزان حضور و فعالیت دانشجو در کلاس ، انجام تکالیف درسی، نتیجه امتحان بین نیمسال و همچنین پایان نیمسال صورت می گیرد.

تبصره ۱ - انجام امتحان میان ترم با هماهنگی و موافقت معاون آموزشی واحد خارج از ساعات تعیین شده در ماده ۹ آیین نامه امکان پذیر است در این صورت نمره امتحان میان ترم ۲۵% و سایر فعالیت های کلاسی ۵% نمره درس

خواهد بود. نمره امتحان نیمسالی الزاما باید ظرف مدت ۱۰ روز پس از امتحان به آموزش واحد تسلیم گردد.

تبصره ۲ - برگزاری امتحانات پایان نیمسال برای هر درس الزامی است .

ماده ۴۰ : معیار ارزیابی نمره است و نتیجه ارزیابی دانشجو در فاصله صفر تا بیست قرار می گیرد.

حداقل نمره قبولی

ماده ۴۱: حداقل نمره قبولی در هر درس از دروس ۱۰ (استثنائا درس آشنایی با قرآن کریم ۱۲) می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی حداقل نمره قبولی را کسب نکند ملزم به تکرار آن درس است .

تبصره ۱ - اگر دانشجویی در یک درس انتخابی یا اختیاری مردود شود، بجای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی یا اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره ۲ - برای هر درس در طول دوران تحصیل حداکثر یک نمره مردودی ثبت و در محاسبه میانگین نمرات تاثیر داده می شود و چنانچه دانشجو چند بار در یک درس مردود گردد نمره مردودی دفعه دوم و بعد پس از ثبت بلااثر بوده و حذف می گردد و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه نمی شود.

تبصره ۳ - برای درس یا دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی است و دارای یک کد در سرفصل می باشد میانگین نمره هر دو قسمت آنها ملاک ارزیابی است، چنانچه دانشجو به هر دلیل در یک قسمت درس نمره نداشته باشد نمره قسمت دیگر حذف می گردد . در صورتیکه در یک قسمت درس نمره کمتر از ۱۰ احراز شده باشد اما میانگین آنها ۱۰ یا بالاتر گردد نیاز به تکرار درس نخواهد بود . اما چنانچه میانگین آنها کمتر از ۱۰ باشد دانشجو باید هر دو قسمت درس را مجددا بگذراند.

تبصره ۴ - نمرات اعلام شده بر اساس رای کمیته های انضباطی غیر قابل حذف است و مشمول تبصره های ۲ و ۳ این ماده نخواهد شد (نمره تعیین شده در رای کمیته های انضباطی برای دو قسمت عملی - نظری درس منظور می گردد).

اعلام نمرات

ماده ۴۲ : نتایج امتحانات هر درس باید حداکثر تا یک هفته پس از تاریخ برگزاری امتحان آن درس به آموزش دانشکده یا واحد دانشگاهی اعلام گردد.

تبصره ۱ - پس از اعلام نایج، دانشجو می تواند حداکثر تا یک هفته درخواست تجدید نظر در نمره امتحانات خود را به گروه آموزشی مربوط تسلیم کند و استاد مربوط باید حداکثر ظرف مدت یک هفته اعلام نظر نماید.

تبصره ۲ - نمره امتحانی پس از اعلام نهایی به اداره آموزش واحد دانشگاهی، مطلقا قابل تغییر نیست.

تبصره ۳ - نتایج کلی امتحانات هر نیمسال باید قبل از نام نویسی نیمسال بعد اعلام شده باشد.

درس ناتمام

ماده ۴۳ : در مواردی مانند دروس پروژه نهایی ، کارآموزی ، کارورزی ، عملیات صحرائی ، تمرین دبیری در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول مدت تعیین شده که ذیلا درج می گردد میسر نباشد، آن درس یا دروس ناتمام تلقی شده و حذف می گردد و دانشجو موظف است با نظر گروه در نیمسال بعد مجددا انتخاب و حتی الامکان با همان استاد بگذراند.

چنانچه دروس موضوع ماده ۴۳ در نیمسال دوم سال تحصیلی ارائه گردد در صورت لزوم به دانشجو فرصت داده شود که بدون ثبت نام مجدد حداکثر تا پایان دوره تابستان تکمیل و عرضه کند اما اگر در دوره تابستان یا نیمسال اول ارائه گردد حداکثر تا پایان نیمسال اول تکمیل و تحویل نماید.

تبصره ۱ - نمره درس یا دروس موضوع ماده ۴۳ در نیمسال یا دوره تابستانی که انتخاب واحد نموده و نمره اخذ کرده است ثبت می گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که در انتخاب مجدد منحصرأ درس یا دروس ناتمام باقی داشته باشد دانشجو باید فقط ۵۰٪ شهریه ثابت یک نیمسال را پرداخت نماید اما اگر درس ناتمام را همراه درس دیگر انتخاب نماید باید شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه متغیر دروس انتخابی را بپردازد.

یادآوری :

1. منظور از حذف در مواد ۲۰-۲۳-۲۵-۳۱-۳۶-۳۷-۳۸-۴۱-۴۳ و ... این آیین نامه پاک کردن درس یا نمره نیست بلکه بلا اثر نمودن نمره آنها در میانگین نیمسال و کل می باشد.
2. کلیه حذف های موضوع این آیین نامه به استثنای موضوع ماده ۳۶ با قید عدد ماده مربوط مقابل نامدرس در کارنامه درج می گردد . مثال حذف ماده ۴۳ و ...

ماده ۴۴ : در پایان هر نیمسال ، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان همان نیمسال و همچنین در پایان دوره تحصیل میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود. برای محاسبه میانگین ، تعداد واحد های هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب ها ، بر تعداد کل واحد هایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا ردی دریافت داشته است تقسیم می شود.

نام نویسی مشروط

ماده ۴۵ : میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال نباید کمتر از ۱۲ باشد ، در غیراینصورت مشروط محسوب و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۱ - دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند ، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را در آن نیمسال را ندارد.

تبصره ۲ - نیمسال که در آن ، دانشجو به هر دلیل تعداد واحد درسی کمتر از حداقل مقرر در ماده ۱۹ انتخاب کرده باشد به عنوان یک نیمسال تلقی می گردد.

تبصره ۳ - دوره تابستانی بعنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود اما در پایان دوره تابستان میانگین آن دوره و میانگین کل، مانند نیمسال های تحصیلی تعیین می گردد.

تبصره ۴ - اداره آموزش هر واحد دانشگاهی باید قبل از شروع ثبت نام هر نیمسال، مراتب مشروطی را به دانشجوی مشروط ، خانواده او و گروه آموزشی مربوط اعلام نماید.

دانشجوی مشروط

ماده ۴۶ : دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که در دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب و دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته که در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب مشروط شوند (میانگین نمرات نیمسال آنها کمتر از ۱۲ باشد) اخراجی تلقی می گردند .

تبصره ۱ - به دانشجویانیکه برای اولین بار مشمول ماده ۴۶ می گردند در صورتیکه میانگین کل نمرات آنها حداقل ۱۰ باشد یک بار ارفاق می گردد تاتحصیل نمایند.

تبصره ۲ - به دانشجویان مشمول تبصره یک این ماده که در ترم ارفاقی و نیمسال های بعد از آن مجددا مشروط شوند به شرط اینکه، هم میانگین ترمی و هم میانگین کل (هر دو) ۱۱ و بالاتر گردد مجوز ادامه تحصیل از طرف معاونت آموزشی واحد دانشگاهی داده شود .

تبصره ۳ - چنانچه دانشجویان مقاطع کارشناسی پیوسته و کاردانی (پیوسته ، ناپیوسته و طرح آموزش معلمان) ۶۰ واحد درسی را (بدون احتساب دروس وصایای حضرت امام (ره) ، آشنایی با قرآن کریم ، پیشنیاز دانشگاهی و دروس جبرانی) گذرانده و در شرف اخراجی قطعی قرار گرفته باشند در صورت داشتن میانگین کل ۱۰ و یا بالاتر می توانند تا مقطع دوره کاردانی ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴ - هنگامی میانگین ترمی و میانگین کل دانشجو ۱۰ و یا بالاتر (ترمی ۱۰ و کل ۱۰) باشد چنانچه حداکثر ۱۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حوزه معاونت آموزشی واحد می تواند فرصت ادامه تحصیل را تا پایان دوره مربوط به اینگونه افراد بدهد .

تذکر - در صورتیکه با استفاده از تبصره های ماده ۴۶ آیین نامه آموزشی و یا بدلائل دیگر نیاز به افزایش سقف سنوات باشد با درخواست کتبی ذینفع ، دانشجو را به سیستم پاره وقت منتقل نمایند (ولو اینکه این سیستم در واحد وجود نداشته باشد)

نیمسال جبرانی

ماده ۴۷ : دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که کلیه دروس دوره را گذرانده اند در صورت تمایل برای بالابردن میانگین کل نمرات و کاهش تعداد نیمسال های مشروطی خود می توانند در پایان دوره حداکثر ۱۴ واحد از درسهایی نظری را که نمره کمتر از ۱۲ اخذ کرده اند در یک نیمسال و دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا سقف ۲۰ واحد درسی از درسهایی نظری که نمرات آنان کمتر از ۱۲ باشد در دو نیمسال تکرار کنند ، مشروط بر اینکه مدت تحصیل آنان با احتساب این مدت از سقف مجاز دوره تجاوز نکند در غیر این صورت به سیستم پاره وقت منتقل گردند .

تبصره ۱ - چنانچه دانشجو برای این منظور حداکثر دو درس نظری به میزان حداکثر ۴ واحد انتخاب نماید می توند به

صورت معرفی به استاد بگذرانند (ولو اینکه قبلا از ماده ۲۰ آیین نامه استفاده کرده باشد)

تبصره ۲ - نمره اخذ شده هر درس چنانچه بالاتر از نمره کسب شده قبلی آن درس باشد در کارنامه نیمسال که درس از آن انتخاب شده ثبت و در تعیین میانگین نیمسال و کل محاسبه و نمره قبلی حذف (بلااثر) می گردد . در صورتی که با احتساب این نمره میانگین نیمسال مشروطی به حداقل ۱۲ برسد کلمه (مشروط) از کارنامه آن نیمسال دانشجو حذف می گردد. (این نمرات در عین حال در کارنامه نیمسال جبرانی دانشجو که ذیلا نشان داده شده و شامل کد درس، نام درس، نیمسال که درس از آن انتخاب شده و نمره اخذ شده می باشد بدون تعیین میانگین و منحصرأ به منظور کنترل ثبت می گردد.) اما چنانچه نمره اخذ شده کمتر یا مساوی نمره قبلی باشد در کارنامه مزبور ثبت لیکن حذف و بلااثر می گردد.

تبصره ۳ - فقط دروس نظری دوره را که وضعیت نمره آن عادی باشد می توان در نیمسال جبرانی تکرار نمود بنابر این دروسی مانند پیش نیاز دانشگاهی و وصایای حضرت امام (ره) آشنایی با قرآن کریم و همچنین دروسی از دوره را که بر اساس رای کمیته انضباطی در آن نمره مردودی کسب شده باشد قابل تکرار نیست .

شماره دانشجویی				کد بایگانی				باسمه تعالی				صفحه				تاریخ			
شماره خانوادگی و نام نام پدر				نام خانوادگی و نام نام پدر				دانشگاه آزاد اسلامی واحد "				تاریخ فارغ التحصیلی: ۸۲/۱۱/۱				محل تولد تاریخ تولد سال ورود: ۱۳۸۰			
شماره شناسنامه				مقطع و رشته تحصیلی: کاردانی برق				وضعیت تحصیلی: عادی				سیستم آموزشی دوره ای				وضعیت تحصیلی: عادی			
شماره	نام درس	واحد	نمره	امتیاز	شماره	نام درس	واحد	نمره	امتیاز	شماره	نام درس	واحد	نمره	امتیاز	شماره	نام درس	واحد	نمره	امتیاز
ترم ۱	نیمسال	اول	۱۳۸۰-۸۱		ترم ۲	نیمسال	دوم	۱۳۸۰-۸۱		ترم ۳	نیمسال	اول	۱۳۸۱-۸۲		ترم ۴	نیمسال	دوم	۱۳۸۱-۸۲	
۹۴۸۲۳۷	عملیات کارتوگرافی	۳	۱۵	۴۵	۹۴۸۱۱۳	راهسازی	۲	۱۸	۳۶	۹۴۸۱۳۳	نقشه برداری مسیر	۳	۱۷	۳۴	۹۴۸۲۳۳	عملیات نقشه برداری مسیر	۱	۱۶	۱۶
۴۰۰۵۱۰	ریاضیات پیش دانشگاهی	۴	۱۹	۷۶	۹۴۸۱۳۹	ژئودزی ۲ و محاسبات	۳	۱۸	۱۰	۹۴۸۱۳۴	نقشه برداری زیرمینی	۱	۱۸	۱۸	۹۴۸۱۴۰	نجوم	۳	۱۶	۴۸
۹۴۸۱۳۷	کارتوگرافی	۲	۷۵/۱۵	۱۵۰/۳۱	۹۴۰۱۱۷	تعمیر و نگهداری وسائل نقشه	۱	۱۷	۱۷	۹۴۰۱۲۲	تعمیر و نگهداری وسائل نقشه	۱	۱۹	۱۹	۹۴۰۱۱۵	زبان فنی	۲	۱۶	۳۲
۹۴۸۱۰۳	فیزیک نور	۲	۱۸	۳۶	۴۰۰۴۰۴	تربیت بدنی (۱) عملی	۱	۱۹	۱۹	۴۰۰۲۴۵	جمعیت و تنظیم خانواده	۱	ح-۱		واحد انتخابی: ۱۹ امتیاز: ۳۳۸/۵۰ معدل: ۱۷/۸۲				
۹۴۸۱۱۸	کامکهای اولیه و کلیاتی درباره	۲	۱۹	۳۸	کل واحد انتخابی: ۱۹ امتیازات: ۳۳۸/۵۰ معدل کل: ۱۷/۸۲				واحد انتخابی: ۱۴ امتیاز: ۲۳۹ معدل: ۱۷/۷۰				کل واحد انتخابی: ۷۵ امتیازات: ۱۲۵۵/۲۵ معدل کل: ۱۶/۷۴						
۴۰۰۵۰۳	زبان انگلیسی پیش دانشگاهی	۴	۱۸	۷۲	ترم ۱				ترم ۲				ترم ۳						
۴۰۰۳۴۱	اخلاق اسلامی عمومی	۲	۲۰	۴۰	ترم ۱				ترم ۲				ترم ۳						
واحد انتخابی: ۱۹ امتیاز: ۳۳۸/۵۰ معدل: ۱۷/۸۲																			
کل واحد انتخابی: ۱۹ امتیازات: ۳۳۸/۵۰ معدل کل: ۱۷/۸۲																			
ترم ۱																			
۴۰۰۳۳۳	وصایای امام	۱	۱۷	۱۷	۴۰۰۶۶۶	قرائت قرآن کریم	۱	۲۰	۲۰	۹۴۸۱۳۵	فتوگرامتری ۱ مقدماتی	۲	۱۸	۳۶	۹۴۸۲۳۵	عملیات فتوگرامتری ۱ مقدماتی	۲	۱۷	۳۴
۴۰۰۳۴۰	فارسی عمومی	۳	۲۰	۶۰	۹۴۸۱۳۵	عملیات فتوگرامتری ۱ مقدماتی	۲	۱۷	۳۴	۴۰۰۳۴۰	فارسی عمومی	۳	۲۰	۶۰	۹۴۸۲۳۵	عملیات فتوگرامتری ۱ مقدماتی	۲	۱۷	۳۴
۴۰۰۳۴۳	زبان خارجه عمومی	۳	۱۸	۵۴	۴۰۰۳۴۰	فارسی عمومی	۳	۲۰	۶۰	۴۰۰۳۴۳	زبان خارجه عمومی	۳	۱۸	۵۴	۹۴۸۲۳۵	عملیات فتوگرامتری ۱ مقدماتی	۲	۱۷	۳۴
۹۴۸۲۳۱	عملیات نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۶	۳۳	۴۰۰۳۴۳	زبان خارجه عمومی	۳	۱۸	۵۴	۹۴۸۲۳۱	عملیات نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۶	۳۳	۹۴۸۲۳۱	عملیات نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۶	۳۳
۹۴۸۱۳۱	نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۷	۳۵	۹۴۸۱۳۱	نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۷	۳۵	۹۴۸۱۳۱	نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۷	۳۵	۹۴۸۱۳۱	نقشه برداری ۱	۲	۵/۱۷	۳۵
۹۴۸۱۱۲	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۸۱۱۲	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۸۱۱۲	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۸۱۱۲	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰
۹۴۰۲۳۱	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۰۲۳۱	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۰۲۳۱	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰	۹۴۰۲۳۱	شناخت مصالح ساختمانی	۱	۲۰	۲۰
۹۴۸۱۰۱	ریاضیات عمومی	۴	۵/۱۵	۶۲	۹۴۸۱۰۱	ریاضیات عمومی	۴	۵/۱۵	۶۲	۹۴۸۱۰۱	ریاضیات عمومی	۴	۵/۱۵	۶۲	۹۴۸۱۰۱	ریاضیات عمومی	۴	۵/۱۵	۶۲
واحد انتخابی: ۲۲ امتیاز: ۳۹۱ معدل: ۱۷/۷۷																			
کل واحد انتخابی: ۴۱ امتیازات: ۷۳۹/۵۰ معدل کل: ۱۷/۷۹																			
ترم ۲																			
۹۴۰۱۳۹	برنامه نویسی کامپیوتر	۲	۱۲	۲۴	۹۴۰۱۳۹	برنامه نویسی کامپیوتر	۲	۱۲	۲۴	۹۴۰۱۳۹	برنامه نویسی کامپیوتر	۲	۱۲	۲۴	۹۴۰۱۳۹	برنامه نویسی کامپیوتر	۲	۱۲	۲۴
۹۴۸۱۳۸	ژئودزی ۱	۲	۵/۱۴	۲۹	۹۴۸۱۳۸	ژئودزی ۱	۲	۵/۱۴	۲۹	۹۴۸۱۳۸	ژئودزی ۱	۲	۵/۱۴	۲۹	۹۴۸۱۳۸	ژئودزی ۱	۲	۵/۱۴	۲۹
۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۱۰	بدون تا
۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۱۰	بدون تا	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۱۰	بدون تا
۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۲	۱۰	بدون تا	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۲	۱۰	بدون تا	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۲	۱۰	بدون تا	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۲	۱۰	بدون تا
۹۴۸۲۳۸	عملیات ژئودزی ۱	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۸	عملیات ژئودزی ۱	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۸	عملیات ژئودزی ۱	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۸	عملیات ژئودزی ۱	۱	۱۲	۱۲
۹۴۸۱۳۲	نقشه برداری ۲	۳	۱۰/۷۵	۲۵/۳۲	۹۴۸۱۳۲	نقشه برداری ۲	۳	۱۰/۷۵	۲۵/۳۲	۹۴۸۱۳۲	نقشه برداری ۲	۳	۱۰/۷۵	۲۵/۳۲	۹۴۸۱۳۲	نقشه برداری ۲	۳	۱۰/۷۵	۲۵/۳۲
۹۴۸۲۳۲	عملیات نقشه برداری ۲	۲	۱۲	۲۴	۹۴۸۲۳۲	عملیات نقشه برداری ۲	۲	۱۲	۲۴	۹۴۸۲۳۲	عملیات نقشه برداری ۲	۲	۱۲	۲۴	۹۴۸۲۳۲	عملیات نقشه برداری ۲	۲	۱۲	۲۴
۹۴۰۱۱۵	زبان فنی	۲	۱۶	۳۲	۹۴۰۱۱۵	زبان فنی	۲	۱۶	۳۲	۹۴۰۱۱۵	زبان فنی	۲	۱۶	۳۲	۹۴۰۱۱۵	زبان فنی	۲	۱۶	۳۲
۹۴۸۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۲۵/۱۱	بدون تا	۹۴۸۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۲۵/۱۱	بدون تا	۹۴۸۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۲۵/۱۱	بدون تا	۹۴۸۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۲۵/۱۱	بدون تا
۹۴۸۲۳۶	عملیات فتوگرامتری ۲	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۶	عملیات فتوگرامتری ۲	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۶	عملیات فتوگرامتری ۲	۱	۱۲	۱۲	۹۴۸۲۳۶	عملیات فتوگرامتری ۲	۱	۱۲	۱۲
۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱**	۲	۱۸	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱**	۲	۱۸	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱**	۲	۱۸	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱**	۲	۱۸	۳۶
۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۷۵/۱۶	۵/۲۳	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۷۵/۱۶	۵/۲۳	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۷۵/۱۶	۵/۲۳	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۲	۷۵/۱۶	۵/۲۳
۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۵/۱۶	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۵/۱۶	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۵/۱۶	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۵/۱۶	۳۳
کارنامه نیمسال جبرانی موضوع ماده ۴۷																			
نیمسال اول ۸۲-۸۳																			
۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۱	۸۱-۱	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۱	۸۱-۱	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۱	۸۱-۱	۳۶	۴۰۰۳۰۱	معارف اسلامی ۱	۱	۸۱-۱	۳۶
۶۴۹۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۸۱-۱	۵۱	۶۴۹۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۸۱-۱	۵۱	۶۴۹۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۸۱-۱	۵۱	۶۴۹۱۳۶	فتوگرامتری ۲	۳	۸۱-۱	۵۱
۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۸۱-۱	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۸۱-۱	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۸۱-۱	۳۳	۹۴۸۱۱۱	تئوری خطاها	۲	۸۱-۱	۳۳

کل واحد های قبولی : ۸۲

کارنامه نیمسال جبرانی موضوع ماده ۴۷

ترم جبرانی	۸۲-۸۳	اول	نیمسال اول
۳۶	۱۸	۳	۴۰۰۳۰۱
۵۱	۱۷	۳	۶۴۹۱۳۶
۳۳	۵/۱۶	۲	۹۴۸۱۱۱

۵/۳۳	۷۵/۱۶	۲	۸۱-۱	ریاضیات کاربردی	۹۴۸۱۰۲	۵۱	۱۷	۳	فتوگرامتری ۲	۹۴۸۱۲۶	
						واحد انتخابی: ۲۰ امتیاز: ۲۸۶/۷۵ معدل: ۱۴/۳۴					
						کل واحد انتخابی: ۶۱ امتیازات: ۱۰۱۶/۲۵ معدل کل: ۱۶/۶۶					

نام و نام خانوادگی و امضاء مسئول ثبت نمرات نام و نام خانوادگی و امضاء مدیر آموزش واحد دانشگاهی و مهر آموزش

فهرست

مرخصی تحصیلی

ماده ۴۸ : دانشجوی میتواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، حداکثر دو نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته چهار نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱ - استفاده از مرخصی تحصیلی در چند نیمسال متوالی بلامانع است . دانشجوی موظف است برای نیمسالهای مورد درخواست خود مطابق ماده ۴۹ این آیین نامه تقاضای خود را به واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم نموده و موافقت لازم را برای مرخصی تحصیلی کسب کند.

تبصره ۲ - مدت مرخصی تحصیلی (به استثنای مرخصی موضوع تبصره ۳ ماده ۳ و تبصره ۲ و ۳ ماده ۴۹ و همچنین یک نیمسال مرخصی زایمان) جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۴۹ : تقاضای مرخصی تحصیلی باید بصورت کتبی ، حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد توسط دانشجو ، به اداره آموزش واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم گردد. اداره آموزش موظف است پس از بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبا به وی ابلاغ کند.

تبصره ۱- واحد آموزش ، زمانی با درخواست مرخصی موافقت می نماید که دانشجو از نظر گذراندن بقیه دروس دوره دچار مشکل نگردد.

تبصره ۲ - دانشجویانی که بعنوان همسر یا فرزند (به شرط نداشتن منع نظام وظیفه) یکی از اعضای هیئت علمی که از فرصت مطالعاتی استفاده می کند ، کارکنان دولت یا یکی از دانشجویان بورسیه ، به صورت همراه ، بخارج از کشور می روند می توانند با ارائه حکم ماموریت همسر و ولی به تشخیص و تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل ، تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردند . در این صورت باید نصف شهریه ثابت نیمسال های مرخصی برابر تعرفه آخرین نیمسالی که به تحصیل اشتغال داشته اند پرداخت نمایند .

تبصره ۳- مرخصی های اجباری که واحد دانشگاهی بدلیل تشکیل نشدن کلاس یا عدم ارائه درس صادر می کند جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود و شهریه ای بابت آن دریافت نمی گردد.

فهرست

انصراف از تحصیل

ماده ۵۰ : دانشجوی در صورت تمایل می تواند در خواست انصراف از تحصیل نماید . دانشجویی منصرف از تحصیل باید هزینه انصراف را برابر آخرین دستورالعمل مربوط بپردازد . دانشجویی انصرافی می تواند به فاصله سه ماه انصراف خود را پس بگیرد در غیراینصورت واحد دانشگاهی باید حکم انصراف را صادر و به دانشجو ابلاغ نماید. (صدور حکم انصراف قبل از گذشت سه ماه با درخواست کتبی دانشجو و ولی او بلامانع است.)

تبصره ۱ - قبل از انقضای مهلت مقرر واحد دانشگاهی موظف است مراتب انصراف دانشجو را به طریق مقتضی به اطلاع والدین دانشجو برساند .

تبصره ۲ - پس از صدور حکم انصراف ، تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو پذیرفته نیست و رابطه چنین دانشجویی با دانشگاه قطع می گردد . در صورت مشمول بودن دانشجو ، واحد دانشگاهی مکلف است یک ماه پس از صدور حکم بلافاصله مراتب را به اداره وظیفه عمومی اطلاع دهد.

ماده ۵۱ : ترک تحصیل یا عدم مراجعه دانشجو به واحد دانشگاهی (بدون اخذ مرخصی) در یک نیمسال انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجویی منصرف حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره - در موارد استثنایی که ترک تحصیل دانشجویان موجه باشد باید حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال دلایل آن را به واحد دانشگاهی اعلام نماید. در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط واحد دانشگاهی، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجویان محسوب می شود.

فهرست

دانشجویان انتقالی و میهمان

ماده ۵۲ : دانشجویانی که از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگر در همان رشته و مقطع تحصیلی خود (بدون تغییر رشته و تغییر گرایش و بدون شرکت در آزمون مجدد ورودی) با مجوز سازمان مرکزی منتقل می گردند تمام نمرات درسی آنان اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی از لحاظ مشروطی و موارد دیگر عینا در سوابق آنها در واحد مقصد ضبط و در کارنامه وی ثبت می گردد. در این حال کلیه واحد های درسی گذرانده شده قبلی با نمره ۱۰ و بالاتر، در واحد مقصد پذیرفته می شود . این قبیل دانشجویان مشمول پرداخت هزینه انتقال برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود.

تبصره ۱ - واحد های درسی گذرانده شده دانشجویان انتقالی موضوع ماده ۵۲ که توام با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشد با رعایت مفاد ماده ۶۷ این آیین نامه بدون در نظر گرفتن تبصره ۲ آن توسط گروه آموزشی ذیربط و متشکل از حداقل سه عضو هیئت علمی آن رشته در واحد دانشگاهی مقصد معادلسازی و دروس پذیرفته شده در کارنامه جدید دانشجویان در واحد مقصد ثبت می گردد ، سایر سوابق تحصیلی دانشجویان بلا اثر می ماند. مبنای محاسبه ورودی این قبیل دانشجویان همان زمان پذیرش در آزمون می باشد . این قبیل دانشجویان موظف به پرداخت هزینه انتقال و هزینه معادلسازی برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود .

تبصره ۲ - دانشجویانی که از طریق شرکت در آزمون مجدد پذیرفته می شوند بشرط اینکه مشکل نظام وظیفه نداشته باشند دروس آنان برابر ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی و بند ها و تبصره های آن معادلسازی می گردد و موظف به پرداخت هزینه انصراف به واحد مبدا برابر آخرین تعرفه دانشگاه و هزینه معادلسازی به واحد مقصد می باشند .

تبصره ۲ - دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی دانشگاه های دولتی یا موسسات غیردولتی مورد تایید وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی که به دانشگاه آزاد اسلامی منتقل می شوند دروس گذرانده آنها معادلسازی و با نمره ۱۲ و بالاتر پذیرفته می گردد.

ماده ۵۳ : مدرک فراغت از تحصیل دانشجویی انتقالی توسط واحد دانشگاهی مقصد صادر می شود.

ماده ۵۴ : واحد های درسی که دانشجوی میهمان بایستی در واحد مقصد بگذرانند با نظر گروه آموزشی مربوط در واحد دانشگاهی مبدا تعیین می گردد.

تبصره - دانشجوی میهمان علاوه بر پرداخت شهریه ثابت و متغیر هر نیمسال به واحد دانشگاهی مقصد بایستی شهریه ثابت آن نیمسال را به واحد مبدا و هزینه انتقال موقت را برابر آخرین دستورالعمل مربوط از طریق واحد مبدا به سازمان مرکزی دانشگاه بپردازد.

ماده ۵۵ : در مواردی که واحد دانشگاهی مبدا نتواند بعضی از دروس الزامی دوره را در یک نیمسال معین عرضه نماید دانشجوی می تواند با صلاح دید واحد دانشگاهی مبدا و موافقت واحد دانشگاهی مقصد فقط برای یک بار در طول دوره تحصیل، کمتر از حداقل واحد های درسی مجاز تعیین شده (۱۱ واحد برای تمام وقت و ۹ واحد برای پاره وقت و ۷ واحد برای آموزش معلمان) در یک نیمسال را در واحد یا واحد های دیگر دانشگاهی بگذرانند. در این حال دانشجوی موظف به پرداخت شهریه ثابت بعلاوه شهریه متغیر دروس انتخابی در واحد مبدا را به واحد مبدا و شهریه متغیر دروسی را که در واحد مقصد انتخاب می نماید به واحد مقصد می باشد .

تبصره ۱ - استفاده مجدد از ماده ۵۵ در نیمسال آخر تحصیلی مشروط بر آنکه دانشجوی بتواند در آن نیمسال فارغ التحصیل گردد و درسی به عنوان معرفی به استاد باقی نداشته باشد با صلاح دید واحد های مبدا و مقصد امکان پذیر است .

تبصره ۲ - واحد های درسی دانشجویی مشمول این ماده توسط گروه آموزشی واحد مبدا تعیین می گردد اما چنانچه امتحان دروس انتخابی در واحد های مبدا و مقصد همزمان باشد بطوریکه دانشجوی بتواند در امتحانات آنها در هر دو واحد دانشگاهی مربوط شرکت نماید باید یکی از آنها را حذف کند .

ماده ۵۶ : واحد های انتخابی دانشجوی میهمان و دانشجویانیکه از ماده ۵۵ استفاده نموده اند پس از استعلام واحد مبدا از واحد مقصد و اطمینان از صحت آن عینا در کارنامه دانشجوی در واحد دانشگاهی مبدا ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل نمرات وی منظور می گردد.

ماده ۵۷ : در هر صورت مدرک فراغت از تحصیل دانشجویی میهمان توسط واحد دانشگاهی مبدا صادر خواهد شد.

فهرست

تغییر رشته

ماده ۵۸ : دانشجویان در طول دوران تحصیل در صورت داشتن کلیه شرایط زیر با موافقت واحد دانشگاهی مربوط و تصویب سازمان مرکزی می تواند به رشته دیگری در همان گروه آزمایشی پذیرفته شده تغییر رشته دهد.

ماده ۵۸-۱ : ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

ماده ۵۸-۲ : متقاضی حداقل ۱۲ واحد در دوره کاردانی و ۲۴ واحد در دوره کارشناسی را گذرانده باشد.

ماده ۳-۵۸ : میانگین کل واحدهای گذرانده متقاضی کمتر از ۱۲ نباشد.

ماده ۴-۵۸ : نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در رشته مورد تقاضا در همان سال ورود فرد به دانشگاه ، کمتر نباشد.

ماده ۵-۵۸ : با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل ، متقاضی امکان گذراندن واحدهای درسی رشته جدید راداشته باشد.

تبصره ۱- تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند ، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکانپذیر است.

تبصره ۲- تغییر رشته دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته مجاز نیست.

تبصره ۳- تغییر رشته به رشته هایی که در ضوابط گزینش آنها محدودیت ورودی پیش بینی شده ، موکول به احراز شرایط مربوط است.

ماده ۵۹ : دانشجوی در هر يك از مقاطع تحصیلی تنها یکبار می تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۶۰ : در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته ، دانشجو موظف است در اولین نیمسال در رشته جدید نام نویسی کند.

تبصره - عدم نام نویسی دانشجو در رشته جدید به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می گردد و دانشجو در طول دوران تحصیل حق تغییر رشته مجدد را نخواهد داشت.

ماده ۶۱ : چنانچه تغییر رشته دانشجو ، انتقال وی را از يك واحد دانشگاهی به واحد دانشگاهی دیگر ایجاب کند متقاضی علاوه بر دارا بودن شرایط تغییر رشته ، باید واجد شرایط انتقال نیز باشد.

ماده ۶۲ : واحد های درسی گذرانده شده دانشجو ، توسط گروه آموزشی رشته مورد تقاضا ، بررسی و برابر ضوابط (ماده ۶۷ این آیین نامه) معادلسازی می گردد.

تبصره ۱- چنانچه تعداد واحد های درسی یا دروس پذیرفته شده از دانشجو بیش از تعداد واحد های همان درس یا دروس در رشته جدید باشد ، تعداد واحد های آن درس یا دروس در رشته جدید محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲- دروس پذیرفته شده ، در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل نمرات در پایان تحصیل منظور می گردد.

تبصره ۳- در صورتی که تعداد واحد های پذیرفته نشده دانشجو در حدی باشد که امکان گذراندن واحد های مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از دانشجو سلب کند ، تغییر رشته عملی نخواهد شد.

ماده ۶۳ : چنانچه دانشجو در دوران تحصیل دچار بیماری یا سانحه ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا بهره گیری از کارآیی حاصل از آن را طبق نظر کمیسیون پزشکی دانشگاه ، از دست بدهد ، می تواند بر اساس مفاد این فصل به رشته دیگری که متناسب با نزدیکترین رشته از لحاظ نمره آزمون در همان گروه آزمایشی باشد تغییر رشته دهد. در این حال دانشجو از رعایت مقررات ماده ۵۸ (باستثناء بند ۱) و ماده ۶۱ این آیین نامه معاف می باشد.

ماده ۶۴ : در مواردی که نقص عضو یا بیماری دانشجو به گونه ای باشد که وی در هیچ يك از رشته های گروه آزمایشی مربوط نتواند ادامه تحصیل دهد ، شورای آموزشی واحد دانشگاهی مربوط ، پس از بررسی کامل تقاضای دانشجو ، پیشنهاد خود را در مورد تغییر رشته دانشجو به گروه آزمایشی دیگر به همراه مدارک استناد جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه ، به سازمان مرکزی ارسال می کند، تصمیم شورای آموزشی دانشگاه لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۶۵ : متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را بانضمام مدارک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به آموزش واحد دانشگاهی مربوط تسلیم نماید.

ماده ۶۶ : آموزش واحد دانشگاهی حداکثر ظرف مدت يك هفته از تاریخ دریافت تقاضا ، درخواست متقاضی را مورد بررسی قرار داده و پرونده تکمیل شده دانشجو را به همراه ریز نمرات ، بر حسب مورد به گروه آزمایشی مورد تقاضا یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی ارسال می کند. گروه یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی موظف است حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ دریافت مدارک ، نتیجه را به آموزش واحد دانشگاهی اعلام کند. در صورت موافقت با تغییر رشته ، واحد دانشگاهی مراتب را به همراه کلیه مدارک جهت تصویب نهایی به سازمان مرکزی ارسال می کند. سازمان مرکزی موظف است حداکثر يك هفته قبل از شروع نام نویسی ، نتیجه را به واحد دانشگاهی اعلام دارد.

یاد آوری : فصل دوازدهم در حال حاضر در دانشگاه اجرا نمی شود.

فهرست

معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده پذیرفته شدگان آزمون ورودی

ماده ۶۷ : معادلسازی واحد های درسی گذرانده شده پذیرفته شدگانی که قبلا دروسی را در یکی از واحد های دانشگاهی و یا سایر موسسات آموزش عالی معتبر داخل یا خارج از کشور گذرانده اند ، مشروط به شرایط زیر است:

۶۷-۱ دانشجوی با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به تحصیل در رشته جدید باشد.

۲ - ۶۷ دانشجویان از طریق آزمون سراسری وارد دانشگاه یا موسسه آموزش عالی قبلی شده باشد.

۲ - ۶۷ دروس گذرانده شده قبلی از نظر تعداد واحد درسی کمتر از تعداد واحد درسی دوره جدید نباشد.

۴ - ۶۷ محتوای آموزشی دروس گذرانده شده حداقل ۸۰٪ با محتوای دروس مشابه در رشته جدید مطابقت داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از ۱۲ نباشد.

تبصره ۱ - معادلسازی دروس توسط ۳ نفر از اعضای گروه آموزشی ذیربط در واحد های دانشگاهی پذیرنده دانشجویان با رعایت موارد فوق انجام می شود.

تبصره ۲ - نمرات دروس پذیرفته شده عینا در کارنامه دانشجویان ثبت می شود و در تعیین میانگین نیمسال محاسبه نمی گردد ولی در میانگین کل نمرات در پایان دوره محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳ - به ازای هر ۲۰ واحد درسی معادلسازی و پذیرفته شده، یک نیمسال و کسری از واحد های باقیمانده که از ۱۲ واحد کمتر نباشد نیز یک نیمسال از مدت مجاز تحصیل کسر می گردد.

تبصره ۴ - پذیرفته شدگان آزمون سراسری در دوره های کاردانی و کارشناسی چنانچه قبلا دروسی را در یکی از دوره های کاردانی یا کارشناسی گذرانده باشند برابر مفاد ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی و بند های مربوط قابل معادلسازی است.

تبصره ۵ - دروس فارغ التحصیلان مقاطع کاردانی و کارشناسی که در آزمون ورودی مقاطع کاردانی یا کارشناسی رشته یا گرایش دیگری پذیرفته می شوند برابر مفاد ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی و بند های آن قابل معادلسازی است.

تبصره ۶ - هزینه معادلسازی هر واحد درسی برابر یک سوم شهریه متغیر درس مربوط مطابق با آخرین دستورالعمل شهریه می باشد.

تبصره ۷ - معادلسازی و پذیرش دروس گذرانده شده دانشجویان انتقالی و میهمان بر اساس ماده ۵۲ و تبصره های آن انجام پذیر است.

تبصره ۸ - معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی بر اساس مصوبه جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳/۹/۷۳ که ضمیمه این آیین نامه می باشد انجام می گیرد.

تبصره ۹ - معادلسازی باید در نیمسال اول شروع به تحصیل دانشجویان انجام شود لیکن چنانچه بدایلی بتأخیر افتد انجام آن باید با مقررات زمان شروع به تحصیل دانشجویان صورت گیرد .

فهرست

حضور و غیاب دانشجویان

ماده ۳۰ : حضور دانشجویان در تمامی برنامه های درسی اعم از نظری، عملی، نظری - عملی کارآموزی و کارورزی و دیگر فعالیتهای آموزشی الزامی است.

ماده ۳۱ : غیبت غیرموجه دانشجویان در بیش از سه شانزدهم ساعات هر یک از دروس نظری، عملی یا نظری - عملی، کارآموزی و کارورزی تا حد سه درس در طول نیمسال موجب حذف آن دروس خواهد شد ولی برای بیش از ۳ درس نمره صفر در آن درس یا دروس منظور می گردد.

ماده ۳۲ : غیبت موجه دانشجویان در بیش از سه شانزدهم ساعات هر یک از دروس نظری؛ عملی یا نظری - عملی، کارآموزی و کارورزی در طول نیمسال موجب حذف آن درس می شود.

تبصره ۱ - در صورت استفاده از ماده ۳۱ و ۳۲ رعایت حداقل واحد (حسب نظام آموزشی) در نیمسال لازم نیست، اما نیمسال مزبور به عنوان نیمسال کامل جزو سنوات تحصیل دانشجویان محسوب می گردد و چنانچه میانگین نمرات امتحانی دانشجویان در این نیمسال کمتر از ۱۲ باشد براساس ماده ۴۵ این آیین نامه مشروط به حساب می آید.

تبصره ۲ - حذف درس بر اثر غیبت موجه و غیبت غیر موجه موضوع ماده ۳۱ و ماده ۳۲ موجب بازپرداخت شهریه پرداختی دانشجویان اعم از ثابت و متغیر نخواهد بود

تبصره ۳ - در مورد دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی باشد در صورتی که غیبت دانشجویان از سه شانزدهم ساعات مربوط به هر یک از دو قسمت تجاوز کند، دانشجویان برای تمام آن درس غایب محسوب می شود .

ماده ۲۳ : غیبت تا حد مجاز (اعم از موجه و غیرموجه) دانشجوی را از انجام تکالیف درسی، آزمایشگاهی و عملیات مربوط معاف نمی کند.

ماده ۲۴ : میزان غیبتها بر اساس حضور و غیاب هفتگی اسنادان که قبل از شروع امتحانات هر نیمسال به اداره آموزش گزارش می شود ، محاسبه می گردد.

غیبت در جلسه امتحان

ماده ۲۵ : غیبت موجه در جلسه امتحان هر درس و نیز غیبت غیرموجه تا ۲ درس موجب حذف آن درس یا دروس می شود .

تبصره ۱ - غیبت غیرموجه در جلسه امتحان بیش از ۲ درس به منزله نمره صفر در امتحان آن درس یا دروس خواهد بود.

تبصره ۲ - تعیین غیبت موجه و غیر موجه دانشجوی به عهده شورای آموزشی واحد دانشگاهی است .

تبصره ۳ - در صورت استفاده از ماده ۲۵ رعایت حداقل ۱۲ واحد در نیمسال (موضوع ماده ۱۹) لازم نیست .

فهرست

فراغت از تحصیل

ماده ۶۸ : دانشجویی که یکی از دوره های کاردانی ، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته را با توجه به مجموعه شرایط زیر گذرانده باشد فارغ التحصیل شناخته شده و می تواند مدرک خود را دریافت نماید.

۱- ۶۸ - از طریق شرکت و قبولی در آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی و یا براساس آیین نامه انتقال حذف شود ، به دوره راه یافته باشد.

۲ - ۶۸ - میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره تحصیل حداقل ۱۲ باشد.

۳ - ۶۸ - کلیه واحد های درسی رشته مربوطه را برابر سرفصل مصوب و طبق برنامه معمول دانشگاه آزاد اسلامی با موفقیت گذرانده و تا پایان تحصیلات مشمول ماده ۴۶ آیین نامه آموزشی نباشد.

۴ - ۶۸ - به دانشجویانی که پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین ۱۲ - ۱۰ بوده و یا در مشمول ماده ۴۶ آیین نامه آموزشی قرار گرفته باشند اما با اعمال ماده ۴۷ و تبصره آن و سایر موارد، شرایط مفاد بندهای ۲-۶۸ و ۳ - ۶۸ را احراز می کنند نیز مدرک مرسوم دانشگاهی اعطا می گردد.

۵ - ۶۸ - به دانشجویانی که پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین ۱۲ - ۱۰ بوده و یا مشمول ماده ۴۶ آیین نامه می باشند و با اعمال مفاد بند ۴ - ۶۸ شرایط لازم را برای دریافت مدرک مرسوم کسب نمی کنند و یا بدلیلی (مشکل نظام وظیفه و ...) قادر به اجرای مفاد بند ۴ - ۶۸ نمی باشند مدرک مصوب اعطا می گردد.

ماده ۶۹ : تاریخ فراغت از تحصیل دانشجوی حداکثر تا ۱۵ روز پس از آخرین امتحان وی در آخرین نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی خواهد بود.

تبصره : در مواردی که انجام کارآموزی و یا دفاع از پروژه پایانی موخر بر تاریخ آخرین امتحان باشد، تاریخ اخیر ملاک فراغت از تحصیل دانشجوی خواهد بود.

ماده ۷۰ : واحد های دانشگاهی موظفند حداکثر طی ۶ هفته از تاریخ فراغت از تحصیل دانشجوی نسبت به صدور گواهینامه موقت اقدام کرده، کلیه سوابق تحصیلی و کارنامه های نیمسال های تحصیلی آنان را طبق فرمهای مربوطه به سازمان مرکزی ارسال دارند و در صورت مشمول بودن دانشجوی ذکور وی را به حوزه نظام وظیفه معرفی نمایند در غیر اینصورت واحد دانشگاهی مسئول خواهد بود .

ماده ۷۱ : تایید مدرک تحصیلی ، براساس سوابق و مدارک مربوط از طریق سازمان مرکزی دانشگاه به ترتیب زیر صورت خواهد گرفت:

۱-۷۱ تایید گواهینامه موقت فراغت از تحصیل پس از بررسی سوابق تحصیلی دانشجویان، براساس برنامه و مقررات آموزشی مصوب دانشگاه انجام می گیرد.

۷۱-۲ تایید دانشنامه فارغ التحصیلان پس از طی مراحل مربوط حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ تایید گواهینامه موقت صورت می گیرد .

ماده ۷۲ : ارزشیابی سوابق تحصیلی دانشجویانی که ادامه تحصیل آنها براساس مقررات این آیین نامه امکان پذیر نباشد و یا بدلائل آموزشی امکان فراغت از تحصیل در مقطع مربوط را نداشته باشند و یا بطور کلی مایل به ادامه تحصیل نباشند ، برحسب مورد به ترتیب زیر انجام خواهد شد .

۷۲-۱ به آن دسته از متقاضیان ورودی سال ۷۶ و بعد که حداقل ۷۰ واحد درسی دوره را با میانگین کل ۱۰ و بالاتر در یکی از مقاطع کارشناسی ارشد پیوسته و یا کارشناسی پیوسته گذرانده باشند برابر ماده ۶۸ آیین نامه مدرک کاردانی در رشته، اعطا خواهد شد.

تبصره ۱ - صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی م صوب در آن رشته ، یا مجری بودن واحد دانشگاهی دانشگاه صادر کننده صورت می گیرد .

تبصره ۲ - چنانچه دانشجو در شرایط اخراجی قرار گرفته باشد بدون پرداخت هزینه ای به نام انصراف و در غیر اینصورت در شمول مواد ۵۰ و ۵۱ قرار گرفته ملزم به پرداخت هزینه انصراف خواهد بود .

۷۲-۲ آن گروه از متقاضیانی که حداقل ۱۴۰ واحد درسی دوره را در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته گذرانده و میانگین کل حداقل ۱۲ را کسب کرده باشند می توانند با رعایت تبصره ۲ بند ۱-۷۲ مدرک کارشناسی در رشته مربوط دریافت دارند در غیر اینصورت برابر رای کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی عمل گردد.

فهرست

تقویم دانشگاهی

ماده ۷۲ : زمان بندي فعاليتهاي آموزشي سالانه دانشگاه آزاد اسلامي در کليه واحد هاي دانشگاهي به ترتيب زیر انجام می گردد:

۷۲-۱ نیمسال اول :

- نام نویسی در چهارمین هفته شهریور ماه
- شروع درس از اول مهر ماه
- نام نویسی با تاخیر در نخستین هفته مهر ماه
- حذف و اضافه در هفته دوم مهر ماه
- حذف اضطراری در هفته یازدهم
- پایان درس، آخرین روز هفته شانزدهم
- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

۷۲-۲ نیمسال دوم:

- نام نویسی در سومین هفته بهمن ماه
- آغاز درس از چهارمین هفته بهمن ماه
- نام نویسی با تاخیر در چهارمین هفته بهمن ماه
- حذف و اضافه در هفته اول اسفند ماه

- حذف اضطراري در هفته آخر اردیبهشت ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته آخر خرداد ماه

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

تبصره - تعطیلات نوروزی جزو مدت آموزش نیمسال دوم محسوب نمی شود

۷۳-۲ دوره تابستانی

- نام نویسی طی دو روز در هفته سوم تیرماه

- آغاز درس از چهارمین هفته تیر ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته ششم دوره

- انجام امتحانات طی یک هفته پس از پایان درس.

ماده ۷۴ : دانشجویانیکه برابر تقویم دانشگاهی با تاخیر ثبت نام می کنند ، مدت تاخیر آنان بعنوان مرخصی محسوب می شود.

ماده ۷۵ : در دوره تابستانی ثبت نام با تاخیر مجاز نیست.

ماده ۷۶ : مهلت نام نویسی برای پذیرفته شدگان آزمون ورودی، همه ساله به صورت جداگانه پس از انتشار اسامی پذیرفته شدگان اعلام خواهد شد.

تبصره - واحد های دانشگاهی موظف هستند دانشجویان جدید را از طریق تشکیل جلسات توجیهی با کم و کیف آموزش دانشگاهی و مقررات مربوط آشنا سازند.

این آیین نامه در ۱۵ فصل ، ۷۶ ماده ، ۹۹ تبصره و ۱ تذکر در کمیسیون تدوین آیین نامه ها مورد بازبینی قرار گرفت و بر اساس نظر معاونان آموزشی واحدهای دانشگاهی در سمینار سراسری مهرماه ۱۳۸۱ بررسی و به تصویب نهایی رسید و از نیمسال دوم سال تحصیل ۱۳۸۱/۸۲ برای کلیه شاغلین به تحصیل در دوره های کاردانی (پیوسته ، ناپیوسته) کارشناسی (پیوسته ، ناپیوسته) و کارشناسی ارشد پیوسته در دانشگاه آزاد اسلامی لازم الاجرا است.

فهرست

آیین نامه آموزشی نظام آموزش پاره وقت

مقدمه :

به منظور بسط و اشاعه دانش در بین اقشار مختلف اجتماع ، متناسب با ذوق ، سلیقه و امکانات آنها از يك طرف و پاسخگویی به نیازهای میرم جامعه به منظور تامین نیروی انسانی متخصص از طرف دیگر ، دانشگاه آزاد اسلامی نظام آموزش پاره وقت را به موازات نظام آموزش تمام وقت برابر مقررات این آیین نامه به اجرا می گذارد.

ماده ۱ : در جهت پاسخگویی به نیاز آن عده از متقاضیانی که به هر دلیل نمی توانند در دوره تمام وقت دانشگاه آزاد اسلامی به ادا مه تحصیل بپردازند، نظام آموزشی پاره وقت در مقاطع کاردانی ، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته به اجرا گذارده می شود.

ماده ۲ : برقراری و اجرای نظام آموزش پاره وقت در واحد های دانشگاهی ، با توجه به امکانات هر واحد ؛ پس از کسب مجوز از سازمان مرکزی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره - آموزش پاره وقت در هیچ یک از رشته های گروه پزشکی مجاز نیست.

ماده ۳ : شرایط ورود به نظام آموزش پاره وقت به شرح زیر است:

۳-۱ داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات مربوط.

۳-۲ پذیرفته شدن در آزمون ورودی سراسری ذیربط.

۲-۳ پرداخت شهریه تعیین شده برابر ضوابط مربوط.

ماده ۴ : عنوان ، محتوا و حجم دروس هر رشته در نظام پاره وقت، عینا همان عنوان ، محتوا و حجم دروس در برنامه های نظام آموزش تمام وقت دانشگاه است. بنابراین از حیث برنامه درسی هیچگونه اختلافی بین دو نظام آموزش پاره وقت و تمام وقت وجود ندارد.

ماده ۵ : در نظام آموز پاره وقت، دانشجو می تواند ، حداقل ۱۰ واحد و حداکثر ۲۰ واحد درسی را در هر نیمسال تحصیلی انتخاب کند.

تبصره ۱ - در مواردی که میانگین قبل دانشجو حداقل ۱۷ باشد دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی ذیربط برای نیمسال بعد ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

ماده ۶ : حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دوره کاردانی ۴ سال و برای دوره کارشناسی ۸ سال است .

تبصره ۱- حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان دوره کارشناسی که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند ۷ سال است.

تبصره ۲ - دانشجویان نظام آموزشی پاره وقت در شمول تبصره های ۱ و ۲ ماده ۲۸ آیین نامه نظام آموزش دوره ای قرار میگیرند.

ماده ۷ : دانشجویانی که تا قبل از سال ۱۳۷۰ از طریق آزمون منطقه ای وارد نظام آموزش پاره وقت شده اند برای دریافت مدرک مرسوم دانشگاهی، باید در آزمون ورودی سراسری رشته مربوط شرکت نموده و قبول شوند. والا در صورت تقاضا منحصرأ گواهی تعداد واحد های دروس گذرانده شده به آنان اعطا خواهد شد.

ماده ۸ : نظام آموزش پاره وقت از نظر مقررات آموزشی همچون حذف و اضافه ، حضور و غیاب دانشجو، مرخصی تحصیلی ، ارزشیابی دروس و سایر مواردی که در این آیین نامه قید نشده است، تابع آیین نامه آموزشی نظام آموزش تمام وقت است.

ماده ۹ : تغییر نظام آموزشی دانشجو از تمام وقت به پاره وقت بلامانع است. مشروط بر آنکه ادامه تحصیل دانشجو در نظام آموزش پاره وقت میسر باشد.

تبصره - چنانچه تغییر نظام آموزش موجب تغییر واحد دانشگاهی ، تغییر رشته و گرایش گردد. رعایت مفاد فصل یازدهم آیین نامه آموزش تمام وقت الزامی است.

ماده ۱۰ : تغییر نظام آموزش دانشجو از دوره پاره وقت به تمام وقت با رعایت شرایط زیر بلامانع است .

۱ - پذیرفته شدگان در آزمون ورودی سراسری تمام وقت دانشگاه

۲ - نداشتن مشکل نظام وظیفه.

۳ - با نظر گروه، امکان اتمام دروس باقیمانده را در سیستم دوره ای داشته باشند.

تبصره ۱ - دروس دانشجویانی که براساس شرایط مندرج در ماده ۱۰ این آیین نامه به نظام آموزش تمام وقت راه می یابند طبق ماده ۵۲ آیین نامه آموزشی دوره ای بدون پرداخت هزینه انتقال پذیرفته شود.

تبصره ۲ - دانشجویان مشمول ماده ۱۰ باید برای دروس باقیمانده شهریه جدید بپردازند.

فهرست

آیین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان

مقدمه :

با استعانت الهی ، از آنجا که بعضی از مقررات و مواد آیین نامه آموزشی در خصوص آموزش معلمان با دانشجویان عادی تفاوت دارد ، لزوم مقررات منحصر به آن ضروری تشخیص داده شده است ، گرچه قبلا این مقررات به صورت بخشنامه های متعدد به واحدهای ذیربط ابلاغ گردیده لیکن به منظور ایجاد هماهنگی در روند آموزشی واحدهای مختلف دانشگاهی اقدام به تهیه دستورالعمل گردید.

ماده ۱ : در حال حاضر رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در دوره کاردانی عبارت است از آموزش ابتدایی، علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، ریاضی، دینی و عربی و آموزش زبان انگلیسی و دوره کارشناسی ناپیوسته رشته های دبیری آموزش ابتدایی ؛ علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، ریاضی، الهیات و معارف اسلامی و زبان انگلیسی است.

تبصره ۱ - کلیه فارغ التحصیلان دوره های کاردانی رشته های مذکور می توانند در آزمون کارشناسی ناپیوسته همان رشته شرکت نمایند و پس از احراز قبولی ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۲ - فارغ التحصیلان دوره کاردانی دینی و عربی می توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته الهیات و معارف اسلامی شرکت نموده و در صورت قبولی ادامه تحصیل دهند .

تبصره ۳ - دارندگان مدرک فوق دیپلم از مراکز آموزش ضمن خدمت و مراکز تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش به تناسب رشته تحصیلی ، مجاز به شرکت در آزمون کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان می باشند. مدرک اعطایی به دارندگان مدرک کاردانی از مراکز ضمن خدمت مدرک داخلی قابل قبول وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۲ : تحصیل در رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در طول نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی در روزهای آخر هفته (پنجشنبه و جمعه) و در ترم تابستانی در طول هفته می باشد.

ماده ۳ : هر سال تحصیلی در این طرح مرکب از دو نیمسال و یک ترم تابستانی است.

تبصره ۱ - تشکیل ترم تابستانی در طرح آموزش معلمان به استثنای آن تعداد از واحدهای دانشگاهی که اسامی آنها در دفترچه راهنمای آزمون قید گردیده است الزامی است و طول مدت آن ۶ هفته است.

تبصره ۲ - ترم تابستانی در واحد های دانشگاهی ملزم به اجرای آن ، از نظر مرخصی همانند نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی محسوب می گردد و عدم شرکت دانشجو در این ترم غیبت تلقی خواهد شد.

ماده ۴ : تعداد واحد های درسی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان بر اساس برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری تعیین شده است.

ماده ۵ : پذیرفته شدگان دوره های کارشناسی ناپیوسته موظف به گذراندن دروس جبرانی لازم براساس سرفصل رشته مربوط می باشد.

ماده ۶ : تعداد واحد های درسی انتخابی دانشجویان این طرح در یک ترم تحصیلی اعم از نیمسال اول و دوم و یا دوره تابستان ، جز در مواردی که واحد دانشگاهی نتواند درس ارائه کند یا بدلیل رعایت پیش نیازها امکان اخذ واحد درسی میسر نشود ، نباید از ۸ واحد کمتر باشد مگر در آخرین ترم تحصیلی که دانشجو با کمتر از ۸ واحد فارغ التحصیل می گردد.

ماده ۷ : حداکثر واحد های درسی انتخابی در هر یک از نیمسال های اول و دوم ۱۵ واحد و در ترم تابستان ۱۲ واحد درسی می باشد . مشروط بر اینکه تعداد واحد های درسی اخذ شده توسط دانشجو در یک سال از ۴۰ واحد تجاوز نکند.

تبصره ۱ - در واحد های دانشگاهی که ترم تابستان را دایر ندارند در هر یک از نیمسال های اول و دوم ۱۷ واحد درسی ارائه می گردد. این واحد های دانشگاهی حق ارائه درس در دوره تابستان را نخواهند داشت اما در صورت درخواست دانشجو برای گذراندن حداکثر ۶ واحد درسی در دوره تابستان ، واحد دانشگاهی مختار است وی را به واحد دانشگاهی دیگری که مجاز به ارائه دروس می باشد معرفی نماید.

تبصره ۲ - در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حتی اگر ترم قبل مشروط شده باشد با موافقت گروه آموزشی ذیربط می تواند تمام واحد های درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیش نیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال (نه در دوره تابستان) انتخاب نماید.

تبصره ۳ - چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و فقط ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد (بدون احتساب درس وصایای حضرت امام (ره) روحانی قرآن) می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره ۲ این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از ۱۰ واحد آن در دوره تابستان نباشد.

تبصره ۴ - نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی که دانشجو بیش از ۷ واحد درسی انتخاب نماید جزو سنوات تحصیلی او محسوب می گردد و چنانچه میانگین دروس گذرانده شده وی کمتر از ۱۲ باشد مشروط به حساب می آید و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۵ - دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی میکند جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۰ واحد درسی را در آن نیمسال ندارد.

تبصره ۶ - دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان می توانند یکبار در یکی از نیمسال های اول و

دوم سال تحصیلي یا ترم تابستان با استفاده از ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی حداکثر تعداد ۷ واحد درسي را (کمتر از حداقل واحد درسي مجاز) در واحد دانشگاهي دیگر بگذرانند .

تبصره ۷ - دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته هاي آموزش معلمان حق استفاده از تبصره ۵ ماده ۱۹ آیین نامه آموزشی را نخواهند داشت .

ماده ۸ : حداقل مهلت تحصیل در هر یک از دوره هاي کارداني و کارشناسي ناپيوسته طرح آموزش معلمان ۲ سال و حداکثر ۴ سال مي باشد.

تبصره ۱ - در صورت نیاز، شوراي آموزشی واحد دانشگاهي مي تواند یک نيمسال به حداکثر مدت مجاز تحصيلي اضافه نمايد.

تبصره ۲- مبناي محاسبه مدت مجاز تحصیل اولین ترمي است که واحد دانشگاهي موفق به تشکیل کلاس مي گردد.

تبصره ۳ - دانشجویاني که علاوه بر دروس دوره، ملزم به گذراندن تعدادي دروس به عنوان دروس جبراني یا پیش نیاز دانشگاهي مي باشند، به ازاي هر ۶ واحد درسي اضافه یک نيمسال به سقف سنوات مجاز تحصيلي آنان اضافه مي گردد.

ماده ۹ : دانشجویان رشته هاي طرح آموزش معلمان مجازند در هر یک از دوره هاي کارداني و کارشناسي ناپيوسته حداکثر ار سه ترم مرخصي استفاده نمايند.

ماده ۱۰ : با تصویب شوراي آموزشی واحد مي توان یک نيمسال به مرخصي تحصيلي دانشجو اضافه نمود.

ماده ۱۱: انتقال دانشجویان این طرح به نظام آموزش دوره اي و پاره وقت ممنوع است.

ماده ۱۲ : دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته هاي طرح آموزش معلمان در صورتي که دو ترم متوالي و یا متناوب مشروط شوند چنانچه میانگین کل آنان کمتر از ۱۰ باشد در هر مرحله از تحصیل اخراج مي شوند اما اگر میانگین کل آنها حداقل ۱۰ باشد در شمول تبصره هاي ۱ - ۲ - ۳ - ۴ و ۵ ماده ۴۶ آیین نامه نظام آموزش دوره اي قرار مي گیرند.

ماده ۱۳: پذیرش و معادلسازي دروس دانشجویان رشته هاي طرح آموزش معلمان به استثنای دروس عمومي گذرانده شده در مراکز تربیت معلم که مقررات خاصي بر آن حاکم است برابر ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی صورت مي گیرد.

تبصره - هیچ یک از دروس گذرانده شده در دوره هاي مراکز آموزش ضمن خدمت وزارت آموزش و پرورش و همچنین دروس تخصصي مراکز تربیت معلم قابل معادلسازي نیست .

فهرست

ضمیمه ۱ :

آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷/۷/۱۶ شوراي عالي برنامه ريزي پس از انطباق

با مواد آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامي

تعريف :

واژه هاي شاهد وایثارگر دراین آیین نامه به شرح زیر تعريف مي شوند :

الف : واژه شاهد به فرزند وزوجه شهید؛ مفقودالثر؛ اسير وجانباز ۷۰ درصد وبالاطر اطلاق مي شود.

ب : واژه ایثارگر بریکي از مصادیق زیر اطلاق می شود :

رزمنده ای که حداقل شش ماه حضور داوطلبانه درجبهه داشته باشد .

جانبازي که حداقل ۲۵ درصدنقص عضو داشته باشد .

آزاده ای که حداقل شش ماه سابقه اسارت داشته باشد .

بصره الحاقی به ماده ۴ - به دانشجوی جانبازي که به علت ادامه درمان نتواند درمهلث تعیین شده برای ثبت نام مراجعه کند اجازه داده می شود (مشروط براینکه گواهی پزشکی معتبري که به تایید کمیسیون پزشکی ویا پزشک متعهد دانشگاه رسیده باشد ارائه نماید) که تا زمان حذف و اضافه انتخاب واحد کند .

تبصره الحاقی به ماده ۱۹ - دانشجویان شاهد وایثارگر می توانند درهر نیمسال حداقل ۱۰ واحد انتخاب کنند .

بصره الحاقی به ماده ۲۷ - دانشجوی شاهد وایثارگری که با گذراندن ۸ واحددرسی فارغ التحصیل می شود ؛ درصورتی که میانگین نمرات نیمسال ماقبل او حداقل ۱۵ باشد ؛ می تواند در دوره تابستانی حداکثر ۸ واحد انتخاب کند .

بصره الحاقی به ماده ۲۵و۳۱ - دانشجوی ایثارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند درجلسه ویا جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند؛ با تایید مدارک توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک متعهد دانشگاه؛ می تواند طبق برنامه ای که از طرف گروه آموزشی ذیربط تعیین می شود حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می شود .

تبصره الحاقی به ماده ۲۵و۳۱ - تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجویان شاهد وایثارگر درکلاس ویا جلسه امتحان با ستاد اموردانشجویان شاهد وایثارگر دانشگاه می باشد .

تبصره الحاقی به ماده ۳۷- دانشجوی شاهد وایثارگر ؛ می تواند دودرس نظری خود را تا پنج هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی حذف نماید. مشروط براینکه تعداد واحدهای باقی مانده اواز ۱۰ واحد کمتر نشود.

بصره الحاقی به ماده ۲۸- تشخیص قادرنبودن به ادامه تحصیل درنیمسال مورد نظر ؛ برای دانشجویان شاهد وایثارگر باستاد اموردانشجویان شاهد وایثارگر می باشد . مدت زمان امتحان (میان ترم وپایان ترم) برای دانشجویان جانبازي؛ باتوجه به وضعیت جسمانی لانها بنابه تشخیص کمیسیون پزشکی یا پزشک متعهد دانشگاه وتایید ستاد امور دانشجویان شاهد وایثارگر دانشگاه؛ حداکثر تا ۲ برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است .

تبصره الحاقی به ماده ۴۴- نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانبازي با حداقل ۳۰٪ جانبازي وزوجه جانبازي ۵۰٪ به بالا(ورودی های ۶۷ بعد) در میانگین نمرات آنان محسوب نمی شود؛ مشروط براینکه نمرات هریک از دروس مزبور پس از اخذ آنها دراولین فرصت ممکن وشرکت در امتحان های آنها کمتر از ۱۲ نباشد . برای دانشجویان جانبازي که درصد جانبازي آنان بیش از ۳۵٪ باشد؛ به ازای هر ۱۰٪ اضافه جانبازي؛ یک درس به سه درس فوق افزوده می شود ودر هر حال تعداددروس حذف شده نباید از پنج درس تجاوز نماید . دانشجویان ایثارگر می توانند دروس مزبور را بارعايت سایر شرایط در دونیمسال تکرار کند.

تبصره الحاقی به ماده ۴۸- در صورتی که مرخصی برای درمان صدمات ناشی از جنگ باشد ومدت درمان بیش از یک ماه ادا مه یابد ومدارک مربوط مورد تایید کمیسیون پزشکی یا پزشک متعهد دانشگاه باشد؛ آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب نمی شود .

تبصره الحاقی به ماده ۵۲ و تبصره آن - برای دانشجویان شاهد و ایثارگر؛ نمرات دروس گذرانده شده که در دانشگاه مقصد پذیرفته نشده است؛ در میانگین او محاسبه نمی شود . برای انتقال دانشجویان شاهد و ایثارگر گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی کفایت می کند.

تبصره الحاقی به ماده ۴-۵۸ : دانشجویان شاهدوایثارگر می توانند در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه فارغ از شرایط احراز رتبه نسبی؛ از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر تغییر رشته دهند.

این آیین نامه در جلسه شماره ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسیدو با تصویب آن کلیه مقررات مغایر لغو می گردد واز تاریخ تصویب لازم الاجرا است .

فهرست

ضمیمه ۲ :

معادلسازی دروس عمومی وتربیتی دانشجویان

وفارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی

مصوبه جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۳

در مورد معادلسازی و پذیرش واحدهای درسی عمومی وتربیتی دانشجویان وفارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که از طریق آزمون سراسری دردانشگاه ها و دیگر موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند با دروس دانشگاهی ؛ نظریه اینک :

تغییراتی در مجموعه دروس عمومی دانشگاه ها ایجاد شده است .

برخی از عناوین ومحتوای دروس عمومی وتربیتی مراکز تربیت معلم با عناوین ومحتوای این دروس دردانشگاه ها یکسان شده است .

به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش اصلاحیه ای به شرح ذیل در مصوبه جلسه ۱۸۲

مورخ ۶۸/۱۰/۲۴ شورای عالی برنامه ریزی به عمل آمد و در جلسه ۲۸۸ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۳ به تصویب رسید

الف- معادلسازی دروس عمومی

ب : دروس تربيتي

ج: درمورد درس تمرين دبيري

د: ساير موارد